

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Ενδεικτικές απαντήσεις Θεμάτων 2009

A. Περίληψη

Το κείμενο πραγματεύεται τη σπουδαιότητα του βιβλίου. Αρχικά αναφέρεται στο γεγονός ότι προωθεί το διάλογο καταργώντας κάθε μορφή αυθεντίας και εξασκώντας την κριτική σκέψη εξασφαλίζει τη δημοκρατία του Πνεύματος. Έπειτα τονίζεται πως όταν τα Μέσα Ενημέρωσης λειτουργούν σχεδόν αυταρχικά και όχι δημοκρατικά το βιβλίο προβάλλει μια ελευθερία σκέψης. Έτσι λοιπόν το βιβλίο θεωρείται η βάση για τη διάσωση του πολιτισμού, κάτι που τονίζει κι ο Βολταίρος. Τέλος, επισημαίνεται η αρωγή του βιβλίου αφού προσφέρει στην ανθρώπινη προσωπικότητα αρετές πνεύματος και ψυχής.

B.1. Το βιβλίο είναι το μέσο που περιφρουρεί την ελεύθερη διακίνηση ιδεών. Η ανάγνωση, μελέτη και ανάλυση των γραπτών κειμένων διευρύνουν τους ορίζοντες των ατόμων καθιστώντας τα άτομα αυτά ικανούς κριτές. Μια πολυπρισματική θέαση των πραγμάτων συμβάλλει στην αποδέσμευσή μας από απόλυτες τοποθετήσεις και απαλλαγή από προλήψεις και δεισιδαιμονίες. Η όξυνση της κρίσης και η καλλιέργεια σκέψης και διαλόγου αποτελούν τη βάση της ανάπτυξης – εξέλιξης του πολιτισμού μας.

B.2. α) Επίκληση στην αυθεντία

« Ο Βολταίρος είχε πει κάποτε πως τον κόσμο κυβερνάνε τα βιβλία» .

Ο συγκεκριμένος τρόπος πειθούς δίνει μεγαλύτερο κύρος στα λεγόμενα του συγγραφέα

σχετικά με την αξία του βιβλίου.

β) Μεταφορική χρήση :

« να μη γίνεις ετερόφωτος»

«δεν είναι καθεστώς ακέφαλο»

« σε καιρούς πολιτικά σκοτεινούς και ισκιωμένους»

« γιατί αυτό το γκόλφι της ανθρωπιάς έχει τη δύναμη να ξορκίζει τα δαιμόνια»

B.3. α) ετερόφωτος: αυτόφωτος

ελέγξιμος : ανεξέλεγκτος

ευθύνη : ανευθυνότητα

ελεύθερη : ανελεύθερη

αδυναμία : δύναμη

β) αρετή : προτέρημα

γνώμη : άποψη

ισχύς : δύναμη

περιφρουρώ : προασπίζω

φρόνημα : ηθική

B.4. α) Ενεργητική Σύνταξη

« ... γιατί εδώ η αυθεντία , όταν κι όπου υπάρχει, με τρόπο πάντως ελέγξιμο, δεν περιφρουρείται από καμία αστυνομική δύναμη» . (Παθητική Σύνταξη)

β) Παθητική Σύνταξη

« Ο άνθρωπος δε θα χάσει τη μάχη, ενόσω θα υπάρχει καταφυγή του Λόγου, το βιβλίο» .

(Ενεργητική Σύνταξη)

Γ. Τίτλος : Βιβλίο : Θησαυρός ή σκουπίδι ;

Πρόλογος

Φαινόμενο που παρατηρείται εδώ και πολλά χρόνια στις αυλές των σχολείων είναι η καταστροφή των σχολικών βιβλίων με κάθε τρόπο ή μέσο · κάψιμο, αφαίρεση και σχίσιμο σελίδων. Τα βιβλία τελικά είναι πηγή μόρφωσης – γνώσης ή μέσο εκτόνωσης και έκφρασης των ακραίων συμπεριφορών μας ;

Κύριο μέρος

Αιτίες καταστροφής των βιβλίων

- Καταπίεση του μαθητή από το εκπαιδευτικό σύστημα
- Εκφράζει την αγωνία του για το αβέβαιο μέλλον
- Κάποιοι μαθητές θεωρούν πως «ξεχωρίζουν» μα αυτό τον τρόπο
- Έλλειψη παιδείας από την οικογένεια, φίλους ή το συγγενικό περιβάλλον
- Το βιβλίο θεωρείται παρωχημένο
- Τα βιβλία δεν ελκύουν την προσοχή και το ενδιαφέρον των μαθητών
- Ευαίσθησιες και αλλοπρόσαλλες συμπεριφορές λόγω εφηβείας

Τρόποι αρμονικής συνύπαρξης των βιβλίων και των τεχνολογικών μέσων

- Χρήση διαδικτύου και ηλεκτρονικών βιβλιοθηκών που θα παραπέμπουν σε βιβλία
- Βιβλία με αρκετές παραπομπές σε ιστοσελίδες και οπτικοακουστικό υλικό
- Ηλεκτρονική χρήση και διαχείριση κάποιων μαθημάτων με σκοπό και τη διαπολιτισμική ενημέρωση
- Διαδικτυακή μάθηση έτσι ώστε ο μαθητής να έχει τη γνώση του παγκόσμιο ιστού και της παγκόσμιας πραγματικότητας

Επίλογος

Η συνειδητοποίηση από όλους τους μαθητές της σπουδαιότητας του βιβλίου είναι επιβεβλημένη. Τα σχολικά βιβλία θα μπορούσαν απλά να χρεώνονται στους μαθητές για μια σχολική χρονιά και μετά να οδηγούνται στην ανακύκλωση. Η ανάρτηση επίσης ηλεκτρονικά στο διαδίκτυο του περιεχομένου τους είναι μία άλλη λύση.